

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ
ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут права
Кафедра теорії та історії держави і права

Затверджено

Науково-методичною радою ДПУ,
протокол від «11» 01 2024 № 5
Голова НМР (І.ШЕМЕЛИНЕЦЬ)

**Робоча програма
навчальної
дисципліни**

«КОМПАРАТИВНА ІСТОРІЯ ПРАВА»

для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-
наукового) рівня (денної форми навчання)

галузь знань 081 «Право»

спеціальність 081 «Право»

освітньо-наукова програма:

«Право»

статус дисципліни: вибіркова

Ірпінь-2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Компаративна історія права» складена на основі освітньо-наукової програми «Право» для підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, спеціальності 081 «Право», затвердженої Вченою радою Університету «28 09.2023 року, протокол № 3

Укладачі:

А. ШЕВЧЕНКО, д.ю.н., професор, завідувачий кафедри теорії та історії держави і права

С. КУДІН, д.ю.н., професор, професор кафедри теорії та історії держави і права

Гарант
освітньо-наукової програми

Ю. АНІСТРАТЕНКО, д.ю.н., доцент, професор кафедри фінансового та податкового права

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою теорії та історії держави і права, протокол від 27.12.2023 р. № 7.

Завідувач кафедри А. ШЕВЧЕНКО, д.ю.н., професор

Розглянуто і схвалено Вченою радою Навчально-наукового інституту права, протокол від 08.01.2024 р. № 9.

Голова Вченої ради ННІ права

В. ТОПЧІЙ, д.ю.н., професор

Завідувач навчально-методичного відділу

І.КАЧУР, к. біол.н., доцент

Реєстраційний № _____

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	5
2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ	5
2.3. СТРУКТУРА (НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ	6
3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	14
5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	17
6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	17
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	22

1.ПЕРЕДМОВА

Метою викладання навчальної дисципліни «Компаративна історія права» є: формування у здобувачів поглиблених професійних знань та навичок щодо компаративної історії права як науки, виникнення і розвитку ідей компаративної історії права, а також щодо закономірностей та специфічних особливостей виникнення і розвитку права різних держав світу у хронологічній послідовності на основі порівняння їх правової еволюції.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Компаративна історія права» є: сформулювати у здобувачів об'єктивність при компаративній оцінці закономірностей та особливостей виникнення і розвитку права різних держав світу у хронологічній послідовності на основі компаративного аналізу їх правового розвитку.

Методами навчання є: словесні, наочні, практичні, евристичні, частково-пошукові, дослідницькі, експериментальні, методи проблемного викладання, методи проекту, методи колективної розумової діяльності, методи самостійної роботи, творчі, проблемно-пошукові методи.

Формами організації занять є: лекції, семінарські заняття, самостійна робота студентів, індивідуально-консультаційна робота.

Організація поточного та підсумкового контролю знань. Поточний контроль здійснюється протягом семестру за кожним модулем (заліковим кредитом) і включає: оцінювання активності здобувача на семінарському занятті, оцінка виконання самостійної та індивідуальної роботи здобувача, оцінювання виконання контрольної модульної роботи. У результаті проведення поточного контролю максимально здобувач може набрати 50 балів. Підсумковий контроль знань здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відбувається на іспиті і максимально здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти може набрати 50 балів (завдання складається з 2 теоретичних питань, які кожне оцінюються максимально у 15 балів і 10 тестових завдань, які кожен оцінюються максимально в 2 бали за правильну відповідь). Підсумковою оцінкою з навчального курсу є сума набраних балів за результатами поточного контролю із іспиту.

2.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Вибіркова	
Змістовних модулів – 2	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 120	1-й	
	Семестр:	
	2-й	
	Лекції	
	22	
	Семінарські	
	18	
	Самостійна робота	
	78	
	Індив.-конс. Робота	
	2	
	Форма семестрового контролю: іспит	

2.1. Компетентності та результати навчання

Компетентності: - Набуття глибоких, обґрунтованих фахових знань; детальні або дуже детальні знання спеціальної області дослідження в галузі права у поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження; - Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері права на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; - Здатність виокремлювати, систематизувати та аналізувати актуальні проблеми, пов'язані з творенням, реалізацією та застосуванням права, здійснювати порівняльний аналіз правових явищ та процесів у різних правових системах; - Набуття глибоких, обґрунтованих фахових знань; детальні або дуже детальні знання спеціальної області дослідження в галузі права у поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження.

Результати навчання: - Розуміти загальні принципи та методи юридичної науки, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері права та у викладацькій практиці; - Готувати правові висновки, пропозиції та рекомендації за результатами правового дослідження; - Ефективно застосовувати у фаховій діяльності знання та розуміння системи права, історії світової та української правової думки, сучасної правової доктрини, а також основних напрямів та провідних тенденцій у розвитку права.

2.2. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.

Передумовами для вивчення дисципліни є знання з дисциплін, які викладаються на третьому (освітньо-науковому) рівні, зокрема: «Філософський світогляд правової науки ХХІ ст.», «Актуальні проблеми адаптації національного законодавства до права ЄС», «Методологія і методика викладання правничих дисциплін» тощо. Вивчення дисципліни «Компаративна історія права» є необхідним для створення передумов для найкращого засвоєння матеріалу таких дисциплін як «Політичні та правові вчення: історія та сучасність», «Вибірчий процес у демократичних державах: загально-теоретичний та порівняльний аналіз», «Теорія та практика сучасного конституціоналізму».

2.3. СТРУКТУРА (НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

(денна форма навчання) АП-23-1

№	Теми	Кількість годин				
		Всього	Лекції	Семінари	Інд. роб.	Сам. роб.
Змістовий модуль 1 Компаративна історія права як наука. Основні школи історико-правової компаративістики (60 год.)						
Тема 1	Компаративна історія права у системі юридичних наук. Методологія компаративної історії права	10	2		2	6
Тема 2	Зародження і розвиток ідей компаративної історії права	10	2	2		6
Тема 3	Французька школа історико-правової компаративістики	10	2	2		6
Тема 4	Німецька школа історико-правової компаративістики	10	2	2		6
Тема 5	Компаративна історія права в Англії та США	10	2	2		6
Тема 6	Становлення і розвиток компаративної історії права в Україні	10	2	2		6
Всього по 1 модулю: 2 кредити		60	12	10	2	36
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Змістовий модуль 2 Компаративна історія права країн світу від найдавніших часів – на початку ХХІ ст. (60 год.)						
Тема 7	Компаративна історія права країн Стародавнього Сходу, Греції та Риму	12	2	2		8
Тема 8	Компаративна історія права країн Європи періоду Середньовіччя. Арабський Халіфат та Візантія	12	2	2		8
Тема 9	Компаративна історія права країн романо-германської та англо-саксонської правових сімей у другій половині ХУІІ – середині ХХ ст.	12	2	2		8
Тема 10	Компаративна історія права держав Америки та Далекого Сходу у Новітній період	12	2			10
Тема 11	Компаративно-історичний розвиток права країн світу на початку ХХІ ст.	12	2	2		8
Всього по 2 модулю: 2 кредити		60	10	8		42
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)						
Форма підсумкового контролю – іспит						
Разом годин з курсу: 4 кредити		120	22	18	2	78

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Денна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
МОДУЛЬ 1				
2	Тема 1. Компаративна історія права у системі юридичних наук. Методологія компаративної історії права	Лекція		
6		Самостійна робота		1
2		Індивідуальна робота		6
2	Тема 2. Зародження і розвиток ідей компаративної історії права	Лекція		
2		Семінар		1
6		Самостійна робота		2
2	Тема 3. Французька школа історико-правової компаративістики	Лекція		
2		Семінар		2
6		Самостійна робота		1
2	Тема 4. Німецька школа історико-правової компаративістики	Лекція		
2		Семінар		2
6		Самостійна робота		1
2	Тема 5. Компаративна історія права в Англії та США	Лекція		
2		Семінар		2
6		Самостійна робота		1
2	Тема 6. Становлення і розвиток компаративної історії права в Україні	Лекція		
2		Семінар		2
6		Самостійна робота		1
Т 1-6		Проміжний модульний контроль-1		5
Усього за модулем 1 – 27				
МОДУЛЬ 2				
2	Тема 7. Компаративна історія права країн Стародавнього Сходу, Греції та Риму	Лекція		
2		Семінар		2
8		Самостійна робота		1
2	Тема 8. Компаративна історія права країн Європи періоду Середньовіччя. Арабський Халіфат та Візантія	Лекція		
2		Семінар		2
8		Самостійна робота		1
2	Тема 9. Компаративна історія права країн романо-германської та англо-саксонської правових сімей у другій половині ХУІІ – середині ХХ ст.	Лекція		
2		Семінар		1
8		Самостійна робота		1
2	Тема 10. Компаративна історія права держав Америки та Далекого Сходу у Новітній період	Лекція		
10		Самостійна робота		2
2	Тема 11. Компаративно-історичний розвиток права країн світу на початку ХХІ ст.	Лекція		
2		Семінар		1
8		Самостійна робота		2
Т.7-11		Проміжний модульний контроль-2		5
Усього за модулем 2 – 18				
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання MOODLE -5				
Іспит – 50				
Усього за курсом – 100				

3.ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1.

Компаративна історія права як наука. Основні школи історико-правової компаративістики

Тема 1. Компаративна історія права у системі юридичних наук. Методологія компаративної історії права

План лекційного заняття

1. Предмет і поняття компаративної історії права як науки.
2. Принципи і функції компаративної історії права.
3. Методологічний апарат компаративної історії права.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти здобувачів вищої освіти

1. Система юридичних наук і компаративна історія права.
2. Співвідношення компаративної історії права, історії держави і права та загальної історії.
3. Принципи методології компаративної історії права.

План індивідуально-консультаційної роботи здобувача вищої освіти

1. Комунікативна функція компаративної історії права.
2. Компаративно-історичний метод.

Перелік питань для самоконтролю

1. Чим відрізняються порівняльна історія права від компаративної історії права?
2. Які можливості має порівняльно-історичний метод?
3. Що означає об'єктивність компаративно-історичного дослідження у сфері права?

Рекомендована література:

1. Основна: [1], [2], [3], [4], [5].
2. Допоміжна: [1], [5], [6], [7], [8], [9].
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1], [2], [3], [4].
4. Міжнародні видання: [1], [2], [3].

Тема 2. Зародження і розвиток ідей компаративної історії права

План лекційного заняття

1. Зародження ідей порівняльного права у країнах Стародавнього Сходу.
2. Становлення ідей порівняльного права у Стародавньому Римі і Греції.
3. Розвиток ідей компаративізму у період Середньовіччя.
4. Розвиток ідей компаративізму у період Просвітництва.

План семінарського заняття

1. Зародження ідей порівняльного права у країнах Стародавнього Сходу.
2. Становлення ідей порівняльного права у Стародавньому Римі і Греції.
3. Розвиток ідей компаративізму у період Середньовіччя.
4. Розвиток ідей компаративізму у період Просвітництва.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливості законодавства Вавилону.
2. Порівняльні ідеї у працях Платона.
3. Порівняльні ідеї у працях Ш. Монтеск'є.

Перелік питань для самоконтролю

1. Визначте характерні риси порівняльно-правових ідей діяльності Аристотеля?
2. Визначте рівень юридичної освіти і порівняльного аналізу у період Середньовіччя?
3. Якими були компаративно-правові ідеї Ф. Бекона?

Рекомендована література:

1. Основна: [1], [2], [3], [4].
2. Допоміжна: [1], [3], [4].
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1], [4].
4. Міжнародні видання: [1], [2], [3].

Тема 3. Французька школа історико-правової компаративістики

План лекційного заняття

1. Вплив позитивізму на розвиток історично-правової компаративістики у Франції.
2. Компаративна історія права у Франції у XIX ст. Її розвиток у передвоєнні та повоєнні роки.
3. Особливості сучасної французької школи компаративістики.

План семінарського заняття

1. Вплив позитивізму на розвиток історично-правової компаративістики у Франції.
2. Компаративна історія права у Франції у XIX ст. Її розвиток у передвоєнні та повоєнні роки.
3. Особливості сучасної французької школи компаративістики.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Законодавчий позитивізм у Франції та порівняльно-правова наука.
2. Особливості зайняття компаративною історією права у Франції у повоєнні роки.
3. Концепція Р. Салейля.

Перелік питань для самоконтролю

1. Якими були основні напрями діяльності Товариства порівняльного законодавства у Франції?
2. Значення I Конгресу порівняльного правознавства у Парижі.
3. Якими були основні наукові постулати П. Гленна.

Рекомендована література:

1. Основна: [1], [2], [3], [4], [5].
2. Допоміжна: [1], [2], [3], [4], [5].
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1], [4].
4. Міжнародні видання: [1], [2], [3].

Тема 4. Німецька школа історико-правової компаративістики

План лекційного заняття

1. Зародження наукових підходів до компаративної історії права у Німеччині у кінці ХУІІІ – першій половині ХІХ ст.
2. Розвиток компаративізму у Німеччині у другій половині ХІХ - ХХ ст.
3. Особливості сучасної німецької школи компаративістики.

План семінарського заняття

1. Зародження наукових підходів до компаративної історії права у Німеччині у кінці ХУІІІ – першій половині ХІХ ст.
2. Розвиток компаративізму у Німеччині у другій половині ХІХ - ХХ ст.
3. Особливості сучасної німецької школи компаративістики.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Особливості гейдельберзької школи права.
2. Г. Гегель і порівняльний метод.
3. І. Колер як німецький компаративіст.

Перелік питань для самоконтролю

1. Якою була сутність концепції Савіні?
2. Назвіть етапи розвитку історичної школи права у Німеччині.
3. Якими були основні напрями компаративно-історичних досліджень К. Цахарії і його школи?

Рекомендована література:

1. Основна: [1], [3], [4].
2. Допоміжна: [1], [2], [3], [4], [5], [8], [9].
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1], [4].
4. Міжнародні видання: [1], [2], [3].

Тема 5. Компаративна історія права в Англії та США

План лекційного заняття

1. Основні концепції правового компаративізму в Англії і США у XIX ст.
2. Розвиток історично-правової компаративістики в Англії і США у XX ст.
3. Історично-правовий компаративізм в Англії та США на сучасному етапі.

План семінарського заняття

1. Основні концепції правового компаративізму в Англії і США у XIX ст.
2. Розвиток історично-правової компаративістики в Англії і США у XX ст.
3. Історично-правовий компаративізм в Англії та США на сучасному етапі.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Діяльність Г. Мейна.
2. Особливості поглядів Дж. Меррімена.
3. Становлення порівняльного правознавства в університетах Оксфорда та Кембріджа.

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть характерні риси розвитку порівняльного правознавства у Йельському університеті.
2. Що означає поняття «системоцентричний підхід»?
3. Що означає поняття «культуроцентричний підхід»?

Рекомендована література:

1. Основна: [1], [2], [3], [4], [5].
2. Допоміжна: [1], [3], [4], [7], [8], [9].
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1], [4].
4. Міжнародні видання: [1], [2], [3].

Тема 6. Становлення і розвиток компаративної історії права в Україні

План лекційного заняття

1. Слов'янська школа права в Україні.
2. Перше покоління компаративістів в Україні (Ф.І. Леонтович, М.Ф. Владимирський-Буданов).
3. Перше покоління компаративістів в Україні (М.О. Максимейко, Г.В. Демченко, О.О. Малиновський).

План семінарського заняття

1. Слов'янська школа права в Україні.
2. Перше покоління компаративістів в Україні (Ф.І. Леонтович, М.Ф. Владимирський-Буданов).
3. Перше покоління компаративістів в Україні (М.О. Максимейко, Г.В. Демченко, О.О. Малиновський).

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Порівняльно-правові ідеї М.Д. Іванишева.
2. Характерні риси розробки порівняльно-історичного методу у працях Ф.В. Тарановського.
3. Концепція «західно-руського» (українського) права.

Перелік питань для самоконтролю

1. Що означає поняття «порівняльно-слов'янський метод»?

2. Якою була роль соціологічного позитивізму у розвитку порівняльної історії права?
3. У чому сутність використання українськими компаративістами порівняльно-історичного методу у широкому значенні?

Рекомендована література:

1. Основна: [1], [2], [4].
2. Допоміжна: [1], [3], [5], [6], [7].
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1], [4].
4. Міжнародні видання: [1], [2], [3].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II

Компаративна історія права країн світу від найдавніших часів – на початку XXI ст.

Тема 7. Компаративна історія права країн Стародавнього Сходу, Греції та Риму

План лекційного заняття

1. Правовий розвиток Стародавнього Єгипту, Вавилону, Індії та Китаю: компаративно-історичний аналіз.
2. Основні закономірності та особливості правового розвитку цих держав.
3. Розвиток правового устрою Стародавньої Греції та Риму: їх періодизація на основі компаративно-історичного аналізу.

План семінарського заняття

1. Правовий розвиток Стародавнього Єгипту, Вавилону, Індії та Китаю: компаративно-історичний аналіз.
2. Основні закономірності та особливості правового розвитку цих держав.
3. Розвиток правового устрою Стародавньої Греції та Риму: їх періодизація на основі компаративно-історичного аналізу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Джерела та основні риси права Вавилону.
2. Характерні риси права Стародавньої Греції.
3. Право Стародавнього Риму і його особливості.

Перелік питань для самоконтролю

1. Якими були особливості договорів найму у Стародавньому Вавилоні?
2. Якими були основні риси кримінального права Стародавнього Єгипту?
3. Якими були особливості цивільного права у період Стародавнього Риму?

Рекомендована література:

1. Основна: [1], [2], [3], [4].
2. Допоміжна: [2], [3], [5], [6], [8].
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1], [4].
4. Міжнародні видання: [1], [2], [3].

Тема 8. Компаративна історія права країн Європи періоду Середньовіччя. Арабський Халіфат та Візантія

План лекційного заняття

1. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Франції періоду Середньовіччя.
2. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Англії періоду Середньовіччя.
3. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Німеччини періоду Середньовіччя.
4. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Арабського Халіфату.
5. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Візантії.

План семінарського заняття

1. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Франції періоду Середньовіччя.
2. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Англії періоду Середньовіччя.
3. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Німеччини періоду Середньовіччя.
4. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Арабського Халіфату.
5. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Візантії.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Джерела права середньовічної Франції.
2. Основні риси права середньовічної Німеччини.
3. Особливості релігійно-правових норм Арабського Халіфату.
4. Правовий устрій Візантії у VI ст.

Перелік питань для самоконтролю

1. Якими були основні риси Кутюмів Бовезі у Франції?
2. Назвіть основні риси Хартії Вольностей в Англії.
3. Назвіть основні риси Кароліни Карла у Німеччині.

Рекомендована література:

1. Основна: [1], [2], [3], [4], [5].
2. Допоміжна: [1], [2], [5], [6], [9].
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1], [4].
4. Міжнародні видання: [1], [2], [3].

Тема 9. Компаративна історія права країн романо-германської та англо-саксонської правових сімей у другій половині ХУІІ – середині ХХ ст.

План лекційного заняття

1. Основні закономірності та особливості правового розвитку Англії у пореволюційний період.
2. Основні закономірності та особливості правового розвитку Франції у пореволюційний період.
3. Основні закономірності та особливості правового розвитку США у пореволюційний період.
4. Німецька традиція правової еволюції.

План семінарського заняття

1. Основні закономірності та особливості правового розвитку Англії у пореволюційний період.
2. Основні закономірності та особливості правового розвитку Франції у пореволюційний період.
3. Основні закономірності та особливості правового розвитку США у пореволюційний період.
4. Німецька традиція правової еволюції (ХVІІІ – середина ХХ ст.).

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Розвиток права в Англії (ХVІІІ – середина ХХ ст.).
2. Французька традиція права (ХVІІІ – середина ХХ ст.).
3. Американська традиція права (ХVІІІ – середина ХХ ст.).
4. Розвиток права в Німеччині (ХVІІІ – середина ХХ ст.).

Перелік питань для самоконтролю

1. Якими були особливості правового устрою в Англії у першій половині ХХ ст.?
2. Назвіть характерні риси правового ладу Франції у першій половині ХХ ст.
3. Якими були особливості судового прецеденту в США у першій половині ХХ ст.?

Рекомендована література:

1. Основна: [1], [2], [3], [4].
2. Допоміжна: [1], [4], [5], [6], [7].
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1], [2], [4].
4. Міжнародні видання: [1], [2], [3].

Тема 10. Компаративна історія права держав Америки та Далекого Сходу у Новітній період

План лекційного заняття

1. Закономірні та особливі риси американської традиції розвитку правових інститутів та правової культури у міжвоєнні роки та у другій половині XX ст.
2. Закономірні та особливі риси далекосхідної традиції розвитку правових інститутів та правової культури у міжвоєнні роки та у другій половині XX ст.
3. Правова історія світу у повоєнний період: шляхи до об'єднання, гармонізація законодавства.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Основні риси розвитку права США у повоєнний період.
2. Основні риси розвитку права Японії у повоєнний період.
3. Основні риси розвитку права Китаю у повоєнний період.

Перелік питань для самоконтролю

1. У чому сутність правового розвитку Японії у другій половині XIX ст.
2. У чому сутність правового розвитку Китаю у першій половині XX ст.
3. У чому сутність американської правової традиції у другій половині XIX ст.

Рекомендована література:

1. Основна: [1], [2], [3], [4].
2. Допоміжна: [1], [3], [4], [7].
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1], [4].
4. Міжнародні видання: [1], [2], [3].

Тема 11. Компаративно-історичний розвиток права країн світу на початку XXI ст.

План лекційного заняття

1. Ідеї глобалізації та глокальності як важливі фактори впливу на спільне та відмінне у правовому розвитку країн світу у найближчій перспективі.
2. Проблеми забезпечення діалогу та полілогу між країнами світу і їх вплив на правовий розвиток.
3. Фактори нестабільності правового розвитку країн світу.

План семінарського заняття

1. Ідеї глобалізації та глокальності як важливі фактори впливу на спільне та відмінне у правовому розвитку країн світу у найближчій перспективі.
2. Проблеми забезпечення діалогу та полілогу між країнами світу і їх вплив на правовий розвиток.
3. Фактори нестабільності правового розвитку країн світу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Полілог у рамках європейської правової культури.
2. Правовий діалог між Україною та республіками колишнього СРСР (крім росії та білорусі).
3. Проблеми правової уніфікації країн ЄС і України.

Перелік питань для самоконтролю

1. Якими є проблеми світової правової глокальності?
2. Назвіть основні шляхи гармонізації законодавства України і країн ЄС.
3. Якими є проблеми акультурації українського і європейського права?

Рекомендована література:

1. Основна: [2], [3], [4], [5].
2. Допоміжна: [5], [6], [7], [8], [9].
3. Інформаційні ресурси в Інтернеті: [1], [2], [3], [4].
4. Міжнародні видання: [1], [2], [3].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Система оцінювання здобувачів вищої освіти протягом викладання дисципліни «Компаративна історія права» здійснюється на наступними критеріями:

- в цілому, максимальна оцінка за курс може становити 100 балів (50 балів протягом семестру + 50 балів за підсумковий контроль);
- протягом семестру здобувачі вищої освіти можуть отримати бали за усні відповіді на семінарських заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи, підготовка виступів з використанням мультимедійних засобів, комп'ютерне тестування, виконання проміжних контрольних заходів;
- до підсумкового контролю (іспит) здобувач вважається допущеним, якщо в сумі протягом семестру набирає не менше 25 балів;
- самостійна робота за темами виконується протягом семестру, відповідно до робочої програми та методичних рекомендацій, затверджених у відповідному порядку. Форма виконання обговорюється попередньо з викладачем на семінарському занятті;
- індивідуальна робота виконується за індивідуальним графіком, попередньо обговореним з викладачем;
- нарахування додаткових балів за участь у наукових гуртках, написанні тез доповідей, участі у науково-комунікативних заходах за тематикою дисципліни попередньо обговорюється з лектором, або викладачем по семінарським заняттям;
- результати навчання отримані завдяки заходам неформальної освіти можуть бути зараховані як бали за індивідуально-консультаційну роботу;
- підсумковий контроль (іспит) проходить у письмовій формі та максимально може оцінюватись в 50 балів. Якщо здобувач склав підсумковий контроль нижче, ніж на 25 балів, він буде неатестований і зможе повторно скласти лише з дозволу адміністрації Навчально-наукового інституту.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях (денна форма навчання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
1	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту, теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів на денній формі навчання.

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи (денна форма навчання)

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	3
Тестовий блок	2
Всього	5

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання (денна форма навчання)

Критерії оцінювання	Кількість балів
---------------------	-----------------

Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання тестового блоку (денна форма навчання)

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Критерії оцінювання самостійної роботи (денна форма навчання)

Самостійна робота здобувача контролюється впродовж семестру, у т.ч., під час семінарських занять і оцінюється максимально у 2 бали.

Кількість балів	Критерії оцінювання
(2)	Послідовність, логічність змісту, а також підготовка схем та, відповідно, їх захист.
(1)	Послідовність, логічність написання роботи з допущенням помилок
(0)	Не викрнано завдання

Критерії оцінювання індивідуальної роботи (денна форма навчання)

Індивідуальним навчально-дослідним завданням з дисципліни «Компаративна історія права» виступає написання та захист одного реферату з проблематики дисципліни. Виконання цього індивідуального навчально-дослідного завдання є необхідною умовою допуску до складання іспиту з навчальної дисципліни.

Це індивідуальне навчально-дослідне завдання виконуються здобувачем під час самостійної роботи, з одержанням необхідних консультацій з боку науково-педагогічного працівника. Воно сприяє поглибленому вивченню здобувачем теоретичного матеріалу, формуванню у нього вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань.

Терміни видачі, виконання і захисту індивідуального навчально-дослідного завдання визначаються науково-педагогічним працівником.

Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату і оцінюється від 0 до 6 балів на денній формі навчання.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти (денна форма навчання)

Кількість балів	Критерії оцінювання
6	Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовка презентації

	та, відповідно, його захист.
3	Послідовність, логічність написання реферату, але без презентації.
0	Не написано реферат та не зроблено презентацію по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та іспиту (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі іспиту для денної форми навчання.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання здійснюється методами індивідуального усного опитування; тестування, у тому числі в системі MOODLE; перевірки рефератів, доповідей, конспектів матеріалу, визначеного для самостійної роботи здобувачів; анотацій прочитаної додаткової літератури; бібліографічного опису літератури; перекладу іноземних текстів встановлених обсягів тощо; участі у наукових конференціях, конкурсах, олімпіадах; вирішення ситуаційних завдань, модульні контрольні роботи, іспиту.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний та підсумковий контроль проводиться у письмовій, усній та комбінованій формах при проведенні семінарських занять та іспиту. Завдання на модульні контрольні роботи містять теоретичні питання та тестові завдання. Завдання на іспит – теоретичні питання та тестові завдання.

6.1 ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань для поточного контролю

Модуль -1

1. Предмет і поняття компаративної історії права як науки.
2. Принципи і функції компаративної історії права.
3. Об'єкт та структура компаративної історії права
4. Методологічний апарат компаративної історії права.
5. Система юридичних наук і компаративна історія права.
6. Співвідношення компаративної історії права, історії держави і права та загальної історії.
7. Принципи методології компаративної історії права.
8. Комунікативна функція компаративної історії права.
9. Компаративно-історичний метод.
10. Співвідношення порівняльної історії права та компаративної історії права.
11. Евристичні можливості порівняльно-історичного методу.
12. Об'єктивність компаративно-історичного дослідження у сфері права.
13. Зародження ідей порівняльного права у країнах Стародавнього Сходу.
14. Становлення ідей порівняльного права у Стародавньому Римі і Греції.
15. Розвиток ідей компаративізму у період Середньовіччя.
16. Розвиток ідей компаративізму у період Просвітництва.
17. Особливості законодавства Вавилону.
18. Порівняльні ідеї у працях Платона.
19. Порівняльні ідеї у працях Ш. Монтеск'є.
20. Характерні риси порівняльно-правових ідей діяльності Аристотеля.
21. Рівень юридичної освіти і порівняльного аналізу у період Середньовіччя.
22. Компаративно-правові ідеї Ф. Бекона.
23. Вплив позитивізму на розвиток історично-правової компаративістики у Франції.
24. Компаративна історія права у Франції у XIX ст. Її розвиток у передвоєнні та повоєнні роки.
25. Особливості сучасної французької школи компаративістики.
26. Законодавчий позитивізм у Франції та порівняльно-правова наука.
27. Особливості зайняття компаративною історією права у Франції у повоєнні роки.
28. Концепція Р. Салейля.
29. Основні напрями діяльності Товариства порівняльного законодавства у Франції.
30. Значення I Конгресу порівняльного правознавства у Парижі.
31. Основні наукові постулати П. Гленна.
32. Зародження наукових підходів до компаративної історії права у Німеччині у кінці XVIII – першій половині XIX ст.
33. Розвиток компаративізму у Німеччині у другій половині XIX - XX ст.
34. Особливості сучасної німецької школи компаративістики.
35. Особливості гейдельберзької школи права.
36. Г. Гегель і порівняльний метод.
37. І. Колер як німецький компаративіст.
38. Сутність концепції Савіньї.
39. Назвіть етапи розвитку історичної школи права у Німеччині.

40. Основні напрями компаративно-історичних досліджень К. Цахарії і його школи.
41. Основні концепції правового компаративізму в Англії і США у XIX ст.
42. Розвиток історично-правової компаративістики в Англії і США у XX ст.
43. Історично-правовий компаративізм в Англії та США на сучасному етапі.
44. Діяльність Г. Мейна.
45. Особливості поглядів Дж. Меррімена.
46. Становлення порівняльного правознавства в університетах Оксфорда та Кембріджа.
47. Назвіть характерні риси розвитку порівняльного правознавства у Йельському університеті.
48. Поняття «системоцентричний підхід».
49. Поняття «культуроцентричний підхід».
50. Слов'янська школа права в Україні.
51. Перше покоління компаративістів в Україні (Ф.І. Леонтович, М.Ф. Владимирський-Буданов).
52. Перше покоління компаративістів в Україні (М.О. Максимейко, Г.В. Демченко, О.О. Малиновський).
53. Порівняльно-правові ідеї М.Д. Іванишева.
54. Характерні риси розробки порівняльно-історичного методу у працях Ф.В. Тарановського.
55. Концепція «західно-руського» (українського) права.
56. Поняття «порівняльно-слов'янський метод».
57. Роль соціологічного позитивізму у розвитку порівняльної історії права.
58. Сутність використання українськими компаративістами порівняльно-історичного методу у широкому значенні.

Модуль -2

1. Правовий розвиток Стародавнього Єгипту, Вавилону, Індії та Китаю: компаративно-історичний аналіз.
2. Основні закономірності та особливості правового розвитку цих держав.
3. Розвиток правового устрою Стародавньої Греції та Риму: їх періодизація на основі компаративно-історичного аналізу.
4. Джерела та основні риси права Вавилону.
5. Характерні риси права Стародавньої Греції.
6. Право Стародавнього Риму і його особливості.
7. Особливості договорів найму у Стародавньому Вавилоні.
8. Основні риси кримінального права Стародавнього Єгипту.
9. Особливості цивільного права у період Стародавнього Риму.
10. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Франції періоду Середньовіччя.
11. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Англії періоду Середньовіччя.
12. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Німеччини періоду Середньовіччя.
13. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Арабського Халіфату.
14. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Візантії.
15. Джерела права середньовічної Франції.
16. Основні риси права середньовічної Німеччини.
17. Особливості релігійно-правових норм Арабського Халіфату.
18. Правовий устрій Візантії у VI ст.
19. Основні риси Кутюмів Бовезі у Франції.
20. Назвіть основні риси Хартії Вольностей в Англії.
21. Назвіть основні риси Кароліни Карла у Німеччині.
22. Основні закономірності та особливості правового розвитку Англії у пореволюційний період.
23. Основні закономірності та особливості правового розвитку Франції у пореволюційний період.
24. Основні закономірності та особливості правового розвитку США у пореволюційний період.
25. Німецька традиція правової еволюції (XVIII – середина XX ст.).
26. Розвиток права в Англії (XVIII – середина XX ст.).
27. Французька традиція права (XVIII – середина XX ст.).
28. Американська традиція права (XVIII – середина XX ст.).
29. Розвиток права в Німеччині (XVIII – середина XX ст.).
30. Особливості правового устрою в Англії у першій половині XX ст.
31. Назвіть характерні риси правового ладу Франції у першій половині XX ст.

32. Особливості судового прецеденту в США у першій половині XX ст.
33. Закономірні та особливі риси американської традиції розвитку правових інститутів та правової культури у міжвоєнні роки та у другій половині XX ст.
34. Закономірні та особливі риси далекосхідної традиції розвитку правових інститутів та правової культури у міжвоєнні роки та у другій половині XX ст.
35. Правова історія світу у повоєнний період: шляхи до об'єднання, гармонізація законодавства.
36. Основні риси розвитку права США у повоєнний період.
37. Основні риси розвитку права Японії у повоєнний період.
38. Основні риси розвитку права Китаю у повоєнний період.
39. Сутність правового розвитку Японії у другій половині XIX ст.
40. Сутність правового розвитку Китаю у першій половині XX ст.
41. Сутність американської правової традиції у другій половині XIX ст.
42. Ідеї глобалізації та глокальності як важливі фактори впливу на спільне та відмінне у правовому розвитку країн світу у найближчій перспективі.
43. Проблеми забезпечення діалогу та полілогу між країнами світу і їх вплив на правовий розвиток.
44. Фактори нестабільності правового розвитку країн світу.
45. Полілог у рамках європейської правової культури.
46. Правовий діалог між Україною та республіками колишнього СРСР (крім росії та білорусі).
47. Проблеми правової уніфікації країн ЄС і України.
48. Проблеми світової правової глокальності.
49. Назвіть основні шляхи гармонізації законодавства України і країн ЄС.
50. Проблеми акультурації українського і європейського права.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Предмет і поняття компаративної історії права як науки.
2. Принципи і функції компаративної історії права.
3. Об'єкт та структура компаративної історії права
4. Методологічний апарат компаративної історії права.
5. Система юридичних наук і компаративна історія права.
6. Співвідношення компаративної історії права, історії держави і права та загальної історії.
7. Принципи методології компаративної історії права.
8. Комунікативна функція компаративної історії права.
9. Компаративно-історичний метод.
10. Співвідношення порівняльної історії права та компаративної історії права.
11. Евристичні можливості порівняльно-історичного методу.
12. Об'єктивність компаративно-історичного дослідження у сфері права.
13. Зародження ідей порівняльного права у країнах Стародавнього Сходу.
14. Становлення ідей порівняльного права у Стародавньому Римі і Греції.
15. Розвиток ідей компаративізму у період Середньовіччя.
16. Розвиток ідей компаративізму у період Просвітництва.
17. Особливості законодавства Вавилону.
18. Порівняльні ідеї у працях Платона.
19. Порівняльні ідеї у працях Ш. Монтеск'є.
20. Характерні риси порівняльно-правових ідей діяльності Аристотеля.
21. Рівень юридичної освіти і порівняльного аналізу у період Середньовіччя.
22. Компаративно-правові ідеї Ф. Бекона.
23. Вплив позитивізму на розвиток історично-правової компаративістики у Франції.
24. Компаративна історія права у Франції у XIX ст. Її розвиток у передвоєнні та повоєнні роки.
25. Особливості сучасної французької школи компаративістики.
26. Законодавчий позитивізм у Франції та порівняльно-правова наука.
27. Особливості зайняття компаративною історією права у Франції у повоєнні роки.
28. Концепція Р. Салейля.
29. Основні напрями діяльності Товариства порівняльного законодавства у Франції.
30. Значення I Конгресу порівняльного правознавства у Парижі.
31. Основні наукові постулати П. Гленна.

32. Зародження наукових підходів до компаративної історії права у Німеччині у кінці ХУІІІ – першій половині ХІХ ст.
33. Розвиток компаративізму у Німеччині у другій половині ХІХ - ХХ ст.
34. Особливості сучасної німецької школи компаративістики.
35. Особливості гейдельберзької школи права.
36. Г. Гегель і порівняльний метод.
37. І. Колер як німецький компаративіст.
38. Сутність концепції Савіньї.
39. Назвіть етапи розвитку історичної школи права у Німеччині.
40. Основні напрями компаративно-історичних досліджень К. Цахарії і його школи.
41. Основні концепції правового компаративізму в Англії і США у ХІХ ст.
42. Розвиток історично-правової компаративістики в Англії і США у ХХ ст.
43. Історично-правовий компаративізм в Англії та США на сучасному етапі.
44. Діяльність Г. Мейна.
45. Особливості поглядів Дж. Меррімена.
46. Становлення порівняльного правознавства в університетах Оксфорда та Кембріджа.
47. Назвіть характерні риси розвитку порівняльного правознавства у Йельському університеті.
48. Поняття «системоцентричний підхід».
49. Поняття «культуроцентричний підхід».
50. Слов'янська школа права в Україні.
51. Перше покоління компаративістів в Україні (Ф.І. Леонтович, М.Ф. Владимирський-Буданов).
52. Перше покоління компаративістів в Україні (М.О. Максимейко, Г.В. Демченко, О.О. Малиновський).
53. Порівняльно-правові ідеї М.Д. Іванишева.
54. Характерні риси розробки порівняльно-історичного методу у працях Ф.В. Тарановського.
55. Концепція «західно-руського» (українського) права.
56. Поняття «порівняльно-слов'янський метод».
57. Роль соціологічного позитивізму у розвитку порівняльної історії права.
58. Сутність використання українськими компаративістами порівняльно-історичного методу у широкому значенні.
59. Правовий розвиток Стародавнього Єгипту, Вавилону, Індії та Китаю: компаративно-історичний аналіз.
60. Основні закономірності та особливості правового розвитку цих держав.
61. Розвиток правового устрою Стародавньої Греції та Риму: їх періодизація на основі компаративно-історичного аналізу.
62. Джерела та основні риси права Вавилону.
63. Характерні риси права Стародавньої Греції.
64. Право Стародавнього Риму і його особливості.
65. Особливості договорів найму у Стародавньому Вавилоні.
66. Основні риси кримінального права Стародавнього Єгипту.
67. Особливості цивільного права у період Стародавнього Риму.
68. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Франції періоду Середньовіччя.
69. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Англії періоду Середньовіччя.
70. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Німеччини періоду Середньовіччя.
71. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Арабського Халіфату.
72. Компаративно-історичне висвітлення правового розвитку Візантії.
73. Джерела права середньовічної Франції.
74. Основні риси права середньовічної Німеччини.
75. Особливості релігійно-правових норм Арабського Халіфату.
76. Правовий устрій Візантії у VI ст.
77. Основні риси Кутюмів Бовезі у Франції.
78. Назвіть основні риси Хартії Вольностей в Англії.
79. Назвіть основні риси Кароліни Карла у Німеччині.
80. Основні закономірності та особливості правового розвитку Англії у пореволюційний період.
81. Основні закономірності та особливості правового розвитку Франції у пореволюційний період.

82. Основні закономірності та особливості правового розвитку США у пореволюційний період.
83. Німецька традиція правової еволюції (XVIII – середина XX ст.).
84. Розвиток права в Англії (XVIII – середина XX ст.).
85. Французька традиція права (XVIII – середина XX ст.).
86. Американська традиція права (XVIII – середина XX ст.).
87. Розвиток права в Німеччині (XVIII – середина XX ст.).
88. Особливості правового устрою в Англії у першій половині XX ст.
89. Назвіть характерні риси правового ладу Франції у першій половині XX ст.
90. Особливості судового прецеденту в США у першій половині XX ст.
91. Закономірні та особливі риси американської традиції розвитку правових інститутів та правової культури у міжвоєнні роки та у другій половині XX ст.
92. Закономірні та особливі риси далекосхідної традиції розвитку правових інститутів та правової культури у міжвоєнні роки та у другій половині XX ст.
93. Правова історія світу у повоєнний період: шляхи до об'єднання, гармонізація законодавства.
94. Основні риси розвитку права США у повоєнний період.
95. Основні риси розвитку права Японії у повоєнний період.
96. Основні риси розвитку права Китаю у повоєнний період.
97. Сутність правового розвитку Японії у другій половині XIX ст.
98. Сутність правового розвитку Китаю у першій половині XX ст.
99. Сутність американської правової традиції у другій половині XIX ст.
100. Ідеї глобалізації та глокальності як важливі фактори впливу на спільне та відмінне у правовому розвитку країн світу у найближчій перспективі.
101. Проблеми забезпечення діалогу та полілогу між країнами світу і їх вплив на правовий розвиток.
102. Фактори нестабільності правового розвитку країн світу.
103. Полілог у рамках європейської правової культури.
104. Правовий діалог між Україною та республіками колишнього СРСР (крім росії та білорусі).
105. Проблеми правової уніфікації країн ЄС і України.
106. Проблеми світової правової глокальності.
107. Назвіть основні шляхи гармонізації законодавства України і країн ЄС.
108. Проблеми акультурації українського і європейського права.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

7.1. Основна:

1. Ситар І. М. Історія порівняльного правознавства: навч. посібник. Львів : «Наука», 2020. 163 с.
2. Ситар І. М., Чорнобай О. Л. Методологічні основи порівняльного правознавства: навч. метод. посіб. Львів : «Наука», 2020. 141 с.
3. Погребняк С. П., Лук'янов Д. В. Порівняльне правознавство: підруч. Харків : «Фоліо», 2021. 325 с.
4. Бойко І. С., Бабін Б. В. Порівняльне правознавство: навч. посіб. Одеса : «Освіта», 2020. 267 с.
5. Кудін С.В. Порівняльна історія права: вітчизняна традиція концептуалізації : монографія. Вінниця : ТОВ «Твори», 2019. 540 с.

7.2. Допоміжна:

1. Кудін С. В, Шевченко А. Є., Настюк А. А. Становлення та розвиток князівської влади в Київській Русі в IX – на початку XII ст. Вінниця : ТОВ «ТВОРИ», 2021. 468 с.
2. Кресін О. В. Становлення теоретичних засад порівняльно-правових досліджень у другій половині ХУІІІ – першій третині ХІХ ст.: компаративна концептуалізація: Монографія. Київ : Вид-во «Лотос», 2020. 438 с.
3. Кудін С. В. Особливості історично-порівняльного пізнання правових явищ в УСРР - УРСР у 20-х - 30-х роках. Сучасні концепції права і держави : механізм реалізації. Монографія [А. Є. Шевченко, С. В. Кудін та ін.]. Вінниця: ТОВ «Твори», 2020. С. 39 – 55.
4. Тихомиров О. Д. Філософські проблеми правової компаративістики. Київ : «Слово», 2019. 487 с.
5. Бехруз Х. Н. Методологічні основи порівняльного правознавства. Київ : Вид-во «Логос», 2020. 172 с.
6. Матей У. Порівняльне право і критичні правові дослідження. Київ : «Право», 2021. 235 с.
7. Зайтай І. Рецепція зарубіжного права і порівняльне право. *Порівняльне правознавство*. 2023. № 1-2. С. 13 – 36.
8. Сакко Р. Правові форманти: динамічний підхід до порівняльного права. *Порівняльне правознавство*. 2023. № 1-2. С. 155 – 184.
9. Кирилюк Ф. М., Батрименко О. В., Мельник В. М. Історія зарубіжних правових вчень. Харків : ЦУЛ, 2022. 208 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТ

1. Сайт Бібліотеки Державного податкового університету URL: <https://www.dpu.edu.ua/uk/nauka/biblioteka>
2. Сайт Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. URL: <https://nlu.org.ua/>
3. Центральний юридичний портал України. URL: <http://studrada.com.ua/libonline>
4. Сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

МІЖНАРОДНІ ВИДАННЯ:

1. Davies N. History of Europe. Kyiv : Dumka, 2015. 640 с.
2. Virginia Evans, Jenny Dooley, David J. Smith. Law. EU : Express Publishing, 2021. 117 p.
3. Butler W. E. Periodisation and International Law: Some Comparative Considerations. Kyiv: Pravo, 2014. 181 с.